

KUTSESTANDARD

Diplomeeritud sisearhitekt, tase 7

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Diplomeeritud sisearhitekt, tase 7	7

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Sisearhitekti töö eesmärk on luua esteetiliselt terviklik interjäär, mis arvestab projekteeritava hoone kõiki ehitustehnilisi ja funktsionaalseid aspekte.

Sisearhitektuurne projekt on tihedalt seotud arhitekti, konstruktori ja eri osade inseneride tööga. Sisearhitekt peab nende projektide põhilahendusi mõistma, analüüsima ja asjakohaseid ettepanekuid koostama.

Sisearhitekt koostab sisearhitektuurse projekti, seob projekti tervikuks, milles on arvesse võetud majanduslikud, loominguilised, konstruktiivsed, tehnoloogilised, sotsiaalsed, kultuurilised, juriidilised ja keskkonnaaspektid.

Oma töös lähtub sisearhitekt lähteülesandest, heast projekteerimis- ja ehitustavast, kehtivatest õigusaktidest ja normdokumentidest.

Diplomeeritud sisearhitekt, tase 7 on tippspetsialist, kes iseseisvalt ja omal vastutusel koostab ja hindab üldsusele avatud ja kasutamiseks mõeldud lihtsamate hoonete või nende osade sisearhitektuurseid projekte, kavandab mööblit ja muid sisustuselemente. Osaleb keerulisemate objektide projekteerimisel vastutava sisearhitekti juhendamisel.

Sisearhitekti kutsealal on lisaks diplomeeritud sisearhitekt, tase 7-le järgmised kutsed:

Sisearhitekt tase, 6 on spetsialist, kes iseseisvalt ja omal vastutusel koostab lihtsamate, avalikkusele suletud hoonete või nende osade sisearhitektuurseid projekte, kavandab mööblit ja muid sisustuselemente. Vajadusel osaleb keerulisemate objektide projekteerimise protsessis kõrgema kvalifikatsiooniga sisearhitekti juhendamisel.

Volitatud sisearhitekt, tase 7 on tippspetsialist, kes iseseisvalt ja omal vastutusel koostab, hindab ja juhivad üldsusele avatud ja kasutamiseks mõeldud ning avalikkuse kõrgendatud tähelepanu pälvivate hoonete või nende osade sisearhitektuurseid projekte. Ta kavandab seeriaviisiliselt toodetavat mööblit ja muid sisustuselemente. Vastutav sisearhitekt annab tavapäraseid eksperthinnanguid oma erialal ja osaleb kohalike sisearhitektuuri-, disaini- ja arhitektuurivõistluste žüriides. On võimeline töötama riigi ja kohalike omavalitsuste asutustes vastava ala asjatundjana ning juhendama kolleege ja juhtima töögruppide tööd.

Sisearhitekt-ekspert, tase 8 on erialaga seonduva doktorikraadi või muu sellega võrreldava akadeemilise kraadiga tippspetsialist või rahvusvaheliselt tunnustatud loovisik, kes on võimeline iseseisvalt ja omal vastutusel koostama, hindama ehitatud ruumilist keskkonda ja juhtima keerukaid sisearhitektuurseid projekte. Sisearhitekt-ekspert annab keerulisemaid eksperthinnanguid oma erialal ja osaleb rahvusvaheliste sisearhitektuuri-, disaini- ja arhitektuurivõistluste žüriides. On võimeline töötama riigi ja kohalike omavalitsuste asutustes vastava ala tippasjatundja või eriala õppejõuna kõrgemates õppeasutustes.

A.2 Tööosad

A.2.1 Hoone ehitusprojekti sisearhitektuurse osa koostamine erinevates staadiumites

A.2.2 Mööbli ja sisustuselementide projekteerimine
A.2.3 Sisearhitektuursete projektide koostamine ja ehitatud ruumilise keskkonna hindamine
A.2.4 Sisearhitektuursete projektide koostamine ja kooskõlastamine
A.3 Töö keskkond ja eripära
Sisearhitekt töötab valdavalt büroos. Töö võib toimuda ka ametiasutustes, välitingimustes objektil ja mujal. Ehitusobjektile tuleb järgida ohutusnõudeid, siseruumides kehtivad üldised bürooruumidele esitatavad tervisekaitse nõuded. Töö on loominguine, kuid võib olla periooditi vaimselt pingeline. Töökoormus võib jaotuda ebaühtlaselt.
A.4 Töövahendid
Sisearhitekt kasutab oma töös tavapäraseid projekteerimise töövahendeid, mitmesuguseid kommunikatsioonitehnikaid, kutsealal töötamiseks vajalikku tarkvara ning muid vahendeid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Töötamisel sisearhitektina on olulised järgmised võimed ja iseloomujooned: ruumitaju ja ruumilise ettekujutamise võime, loominguine mõtlemine, loogiline mõtlemine ja üldistusvõime, iseseisvus ja otsustamisjulgus, vastutusvõime ja täpsus, koostöövõime, pingetaluvus ning saavutusvajadus.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Diplomeeritud sisearhitekt, tase 7, on ülikooli või sellega võrreldava õppeasutuse sisearhitektuuri magistriõppe lõpetanud isik.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Diplomeeritud sisearhitekt.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Kutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.1 – B.2.4 ja B.2.5 (läbiv kompetents) tõendamine.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Hoone ehitusprojekti sisearhitektuurse osa koostamine erinevates staadiumites	EKR tase 7
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> Osaleb lähteolukorra analüüsis, arvestades ruumilise, majandusliku, sotsiaalse, loodusliku, ajaloolise ja kultuurilise jm keskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi. Kujundab lähteseisukohad ruumilise terviklahenduse koostamiseks, arvestades võimalikult paljude ühiskonnaliikmete vajaduste ja huvidega. Selgitab ja analüüsib asukohast ja kasutajate vajadustest ning võimalustest tulenevaid lähtetingimusi ja vajaduse korral koostab ehitiste sisearhitektuurse projekteerimise lähteülesande ja tegevuskava. Osaleb ruumiliste visioonide loomisel ja strateegiate väljatöötamisel, rakendades kujutlusvõimet ning töötades välja funktsionaalselt, esteetiliselt ja majanduslikult tasakaalustatud sisearhitektuurse eskiislahenduse, mis on kvaliteetse sisekeskkonna aluseks. Koostab ruumilise terviklahenduse, lähtudes varasematest analüüsides, visioonidest ja eskiislahendusest ning vastastikusel koostamisel teiste projekti osadega. Kavandab eeldused ja võimalused tervikliku ning kvaliteetse ruumilise keskkonna väljakujundamiseks. Koostab eskiisist lähtudes sisearhitektuurset lahendust vajavate ehitiste ehitusprojekti eel-, põhi- ja tööprojekti sisearhitektuurset lahendused standardis ettenähtud mahus ning vastastikusel koostamisel teiste ehitusprojekti osadega, eesmärgiga tagada ruumilise lahenduse terviklikkus, selle säilimine projekteerimisel ja ehitamisel. Vormistab sisearhitektuurse projekti graafilise, tekstilise ja illustratiivse osa selgelt, loetavalt ja arusaadavalt, kasutades selleks sobivaid tehnilisi vahendeid, korrektset eesti keelt ning erialast terminoloogiat. 	

5. Teostab autoriõiguse tagamiseks ja kaitseks autorijärelevalvet sisearhitektuurse projekti järgi objektile tehtavate tööde üle. Vajaduse korral täpsustab ja täiendab sisearhitektuurset projekti ehitamise jooksul. Jälgib projekti eri osade vastavust sisearhitektuursele projektile.	
Hindamismeetod(id): Portfoolio ja/või intervjuu.	
B.2.2 Mööbli ja sisustuselementide projekteerimine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1. Selgitab tellija vajadused, lähtudes erinevatest nõuetest (ergonoomika, kohakesksus, funktsionaalsus, kasutatavad materjalid, tehnoloogilised ja materiaalsed võimalused jne). 2. Koostab vastavalt lähteülesandele sisustuse ja mööbli eel-, põhi- või tööprojekti. 3. Teostab autoriõiguse tagamiseks ja kaitseks autorijärelevalvet tootmisele, jälgides toote vastavust mööbli projektile, vajaduse korral täpsustab ja täiendab projekti.	
Hindamismeetod(id): Portfoolio ja/või intervjuu.	
B.2.3 Sisearhitektuursete projektide koostamine ja ehitatud ruumilise keskkonna hindamine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1. Hindab sisearhitektuurse projekti vastavust arhitektuursele projektile lähtudes ehitatava keskkonna kvaliteedist, avalikkuse ja osapoolte huvidest ning arhitektuurse projektiga esitatud tingimustest ja piirangutest. 2. Hindab lihtsamaid sisearhitektuurseid projekte ja interjööre, lähtudes kohalikust kultuuriruumist, esteetikast, üldisest kvaliteedist, seatud eesmärkidest, lahenduste tehnoloogilisest ja tehnilisest tasemest ning vastavusest heale projekteerimis- ja ehitustavale. Vajaduse korral esitab kirjalikult argumenteeritud seisukoha. 3. Nõustab tellijat lihtsamate ehitusprojektide interjööride lahenduste koostamisel, pidades silmas avalikke huve ja üldisi väärtusi.	
Hindamismeetod(id): Portfoolio ja/või intervjuu.	
B.2.4 Sisearhitektuursete projektide koostamine ja kooskõlastamine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1. Korraldab lihtsamate, väiksema avaliku huvi objektiks olevate ehitiste sisearhitektuursete projektide koostamist, seades eesmärgiks sisearhitektuurse projekti kvaliteedi ja terviklikkuse. Teeb parima interjöörilahenduse saavutamiseks koostööd projekti teiste osapooltega (nt arhitektid, ehitusinsenerid, eriosade projekteerijad jt), pidades silmas tellija vajadusi ja arvestades tehnilisi ja majanduslikke võimalusi. 2. Selgitab ja tasakaalustab osapoolte huvid ja vajadused, arvestades olulisi asjaolusid (kasutajate ja tellija vajadused, avalikud huvid, õigusaktid ja head tavad). 3. Kooskõlastab sisearhitektuursete projektid tellija, teiste projekti osaliste ja vajaduse korral teiste huvitatud osapoolte ning ametkondadega. 4. Vajaduse korral haldab lepingulisi suhteid, järgides seejuures õiguslikku keskkonda ja sisearhitekti kutse-eeskirja.	
Hindamismeetod(id): Portfoolio ja/või intervjuu.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENSIID

B.2.5 Diplomeeritud sisearhitekt, tase 7 kutset läbiv kompetents	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1. Loob terviklikke ja tasakaalustatud ruumilisi lahendusi, seostades nende esteetilise ja tehnilise kvaliteedi ehitatud keskkonna ning kultuurilise ja ajaloolise kontekstiga. 2. Mõistab inimese suhet ehitatava keskkonnaga, funktsionaalseid seoseid vormi, interjööri ja hoone vahel. 3. Mõistab inimese suhet ruumilise ja esemelise keskkonnaga, projekteeritava suhet olemasoleva kontekstiga, mis vastab inimese ja ühiskonna vajadustele. 4. Mõistab ehituslikku projekteerimist, ehitamist ja ehitiste kasutamist kui ühtset protsessi, mis on eelduseks kvaliteetse ehitatud keskkonna loomisele.	

5. Tunnetab valikuvõimaluste paljusust, katsetab, analüüsib ja hindab erinevaid ruumilisi lahendusi, teeb neist järeldusi ja valikuid, mis toetuvad loomingu- ja esteetilisele ja teoreetilisele alusele.
6. Mõistab funktsionaalseid seoseid ruumilises planeerimises ja arhitektuurses projekteerimises.
7. Tunneb ja rakendab erinevaid inseneriteadmisi tasemel, mis võimaldab püstitada ülesandeid projekti teiste osade koostajatele.
8. Kasutab projekteerimisel erialaspetsiifilisi töö- ja kommunikatsioonivahendeid (nt ftp, projektipank jms) ning projekteerimistarkvara.
9. Arvestab ehitatava keskkonna kasutajate vajadusi johtuvalt õiguslikust keskkonnast ning kvaliteedinõuete piires ressursside säästmist ja tõhust kasutamist.
10. Mõistab sisearhitekti kutse ja eetika ning sisearhitekti ühiskondliku rolli olemust, arvestab sotsiaalsete teguritega ja järgib oma tegevuses kutse-eetika nõudeid.
11. Peab läbirääkimisi, kasutades selleks mitmesuguseid suhtlemistehnikaid.
12. Valdab korrektset eesti keelt tasemel C1 ja erialast terminoloogiat.

Teadmised:

1. Interjöörü ja mööbli ajalugu.
2. Arhitektuuri ajalugu.
3. Kunsti- ja kultuuriajalugu.
4. Kultuuri- ja ruumisemiootika.
5. Arhitektoonika ja ruumikompositsiooni alused.
6. Hoonete tüpoloogia.
7. Mööbli projekteerimise ja tehnoloogia alused.
8. Ergonoomika alused.
9. Ehitusteaduste, -tehnikate ja -tehnoloogiate alused (sh akustika, valgustus jms).
10. Kutsealaga seonduv seadusandlus ja õigusaktid.
11. Majandus- ja ettevõtluskeskkonna toimimise alused.
12. Projekti- ja esitlusgraafika alused.
13. Erialane terminoloogia, argumenteerimine ja retoorika.

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamisega.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	22-19062017-1.6/5k
2. Kutsestandardi koostajad	Aili Aasoja, Eesti Projektbüroode Liit Priit Põldme, Eesti Sisearhitektide Liit Eerik Olle, Linear Projekt OÜ Toivo Raidmets, Eesti Kunstiakadeemia Eero Jürgenson, Eesti Sisearhitektide Liit Taevo Gans, Studio GaDis AS Juta Lember, Eesti Sisearhitektide Liit
3. Kutsestandardi kinnitaja	Arhitektuuri, Geomaatika, Ehituse ja Kinnisvara Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	7
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	19.06.2017
6. Kutsestandard kehtib kuni	12.03.2018
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2161 Ehitusarhitektid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	7
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	

Inglise keeles	Interior Architect, level 7
C.3 Lisad	
Lisa 1 Töösad ja tööülesanded	
Lisa 2 Arvuti kasutamise oskused	
Lisa 3 Keelte oskustasemete kirjeldused	